

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อจัดกลุ่มจังหวัดในประเทศไทยตามค่าเฉลี่ยของจำนวนผู้ป่วยนอกต่อประชากรพันคนต่อปีใน 21 กลุ่มโรค(ร.504) และ 2) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนผู้ป่วยนอกต่อประชากรพันคนต่อปีรายจังหวัดตามภาคในแต่ละ 21 กลุ่มโรค ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ จำนวนผู้ป่วยนอกต่อประชากรพันคนรายปีจำแนกตาม 21 กลุ่มโรค ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 – 2545 สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ สถิติพรรณนา การวิเคราะห์การจัดกลุ่ม การวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการเปรียบเทียบเชิงซ้อน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การจัดกลุ่มจังหวัด ผู้วิจัยจัดกลุ่มจังหวัดเป็น 16 กลุ่มๆที่มีจำนวน 43 จังหวัด กลุ่มที่มีเพียงจังหวัดเดียวหรือจังหวัดที่ไม่สามารถรวมกลุ่มกับจังหวัดอื่นๆได้มี 10 จังหวัดคือ ชัยนาท ตาก นครพนม น่าน ประจวบคีรีขันธ์ พิจิตร มุกดาหาร แม่ฮ่องสอน สมุทรสงคราม และอ่างทอง เมื่อใช้การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มตรวจสอบผลการจัดกลุ่มที่ได้สามารถทำนายถูกต้อง 100 %

จังหวัดในภาคเหนือจำนวน 17 จังหวัดมีค่าเฉลี่ยของจำนวนผู้ป่วยนอกต่อประชากรพันคนต่อปีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ใน 2 โรคคือ โรคเนื้องอก(รวมมะเร็ง) และโรครูปร่างผิดปกติแต่กำเนิด การพิจารณาชนิดรูปร่างผิดปกติแต่กำเนิดและโครโมโซมผิดปกติ

จังหวัดในภาคกลางจำนวน 25 จังหวัดมีค่าเฉลี่ยของจำนวนผู้ป่วยนอกต่อประชากรพันคนต่อปีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติใน 2 โรคเช่นเดียวกับจังหวัดในภาคเหนือ และโรคการเป็นพิษและผลที่ตามมา

จังหวัดในภาคใต้ 14 จังหวัดมีค่าเฉลี่ยของจำนวนผู้ป่วยนอกต่อประชากรพันคนต่อปีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 1 โรคคือโรคเลือดและอวัยวะสร้างเลือด และความผิดปกติเกี่ยวกับภูมิคุ้มกัน

ในขณะที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19 จังหวัดมีค่าเฉลี่ยของจำนวนผู้ป่วยนอกต่อประชากรพันคนต่อปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกโรค

The objectives of this study were: 1) to cluster the provinces in Thailand as average number of out-patients per1,000 population in yearly according to 21 groups of causes(Rp.504), and 2) to compare the average number of out-patients per1,000 population in yearly of each province in the region. The data used were yearly number of out-patients per1,000 population according to 21 groups of causes covering year 1998 – 2002. The number of out-patients per1,000 population was analyzed by statistical analysis, namely, descriptive statistics, cluster analysis, discriminant analysis, one-way analysis of variance, and multiple comparison. The results were summarized as follows:

Sixteen clusters were selected for the final classification of the 75 provinces. The biggest cluster was composed 43 provinces while the smallest had 1 province: Chainat Province, Tak Province, Nakhon Phanom Province, Nan Province, Prachuap Khiri Khan Province, Phichit Province, Mukdahan Province, Mae Hong Son Province, Samut Songkhram Province, and Ang Thong Province. Discriminant analysis was utilized after the results of cluster analysis. It could classified correctly 100%.

For 17 provinces in northern region, the average number of out-patients per1,000 population in yearly were not significant difference in 2 diseases: neoplasms, and congenital malformations, deformations and chromosomal.

For 25 provinces in central region, the average number of out-patients per1,000 population in yearly were not significant difference in 3 diseases. The first two diseases were the same as in northern region. The rest was a poisoning, toxic effect, and their sequelae.

For 14 provinces in southern region, the average number of out-patients per1,000 population in yearly were not significant difference in 1 diseases. It was a diseases of the blood forming organs and certain disorders involving the immune mechanism.

While 19 provinces in northeastern region, the average number of out-patients per1,000 population in yearly were significant difference in all diseases.